

1933 /2.

საქართველოს სოც.

საბჭ. რესპუბლიკური მინისტრი

შეზარა და გლობა მთავრობის

კანონის და განკარგულებათა პრეზიდენტი

სახალხო კომისართა საბჭოს და მართვისათვის საბჭოს
სამართლის მინისტრის მიერთება

1933 წ. ნოემბრის 25.

№ 22

ც ფ ი ღ ი ს ი

რ ი ნ ა რ ა ხ ი

მიწა, ტევ, წყალი. სოფლის მეურნეობა.

289. სადაზღვეო საონდო ფონდების დეპულების დამტკიცებისა და -სამოქმედობის შემოღების შესახებ.
დეპულება სადაზღვეო საონდო ფონდების შესახებ.

1430.

მიწა, ტევ, წყალი. სოფლის მეურნეობა

289. დადგინდება მ.ა.კ და ს.კ.ხ.

სადაზღვეო საონდო ფონდების დეპულების დამტკიცებისა და სამოქმედობის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო იღვნება:

1. დამტკიცებულ და სამოქმედო შემოღებულ იქნება საქართველოს სსრ-ისა და მის შედეგნილობაში შემავალ აფხაზეთის აეტ. სსრ-ისა, აჭარის-ტანის აეტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ისეთის აეტ. ოლქის ტერიტორიაზე ქვემომდევნო დეპულება სადაზღვეო საონდო ფონდების შესახებ.

2. ამ დეპულების ძალაში შესალოსთანავე გაუქმდებულ იქნება:

ა) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 25-ის დადგენილება „აღდილობრივი სივლები სადაზღვეო ხელუხლებების მართვის (ფონდების) შესახებ“ (ხატ. სსრ კრ. კრ. 1929 წ. მე-19 ნოემბერ 203).

ბ) სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმისარულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იანვრის 28-ჯერ დადგენილება „ადგილობრივი საგლეხო საბაზებების ხელუხლებელი შემთხვევაში“ რაგის (ფონდების) თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმისარულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების დამატების შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 37).

სრ. საქ. კ. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. შახარიძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალიბლიშვილი.

სრ. სსრ კ. ა. კ-ის მდივანი თ. ულენთა.

1933 წ. ნოემბრის 4.

ტრილისი.

დ გ ბ უ ლ ე ბ ა

სადაზღვეო სათესლე ფონდების შესახებ.

I. სადაზღვეო სათესლე ფონდების შეკრეფა.

1. სტრიური უბედურებისა და მოუსავლობის შემთხვევაში სოფლის მოსახლეობის სათესლე მასალით უზრუნველყოფის მიზნით შექმნილი სადაზღვეო ხელუხლები სათესლე ფონდების დაგროვება სახელმწიფო ღონისძიებაა, და მისი ასრულება სავალდებულოა.

2. სადაზღვეო ხელუხლები სათესლე ფონდები შეიქმნება ისეთი კულტურისაგან (ხორბალი, ქერი და სიმინდი), რომელსაც უწყებული რაიონისათვის უაღრესი სასოფლო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვს.

3. სადაზღვეო სათესლე ფონდების შეკრეფის მოწყობას ხელმძღვანელობას უწევს სარაიონი აღმისარულებელი კომიტეტი; სადაზღვეო სათესლე ფონდების შეკრეფას ოპერატორულად აწარმოებს სასოფლო საბჭო.

4. საშემოდგომო და საგაზაფხულო თავთავიანი კულტურებისა და სიმინდის სადაზღვეო სათესლე ხელუხლები ფონდების საერთო რაოდენობა თვითუელი რაიონისათვის განისაზღვრება იმ სათესლე მასალის 50% ით, რაც საპიროა, რომ მთლად დაითვას რაიონში ამ კულტურებით სათესი მიწების უპროტობი.

5. სადაზღვეო ხელუხლები სათესლე ფონდების დაგროვება ამა დებულების შე-4 მეტაზი გათვალისწინებული რაოდენობით დამთავრებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს, ვიდრე ორი წლის განმავლობაში; ამისთანავე იმ რაიონებში, რომლებმაც უცვე შეკრიფეს სადაზღვეო სათესლე ფონდები არა ნაკლებ, ვიდრე 35% -ის რაოდენობით, ფონდების დაგროვება დამთავრებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 1934 წლის შემოდგომისა, ხოლო იმ რაიონებში, რომლებმაც შეკრიფეს სადაზღვეო სათესლე ფონდები არა უმეტეს 30% -ისა, ფონდების დაგრო-

ვება დამთავრებულ უნდა იქნეს არა ჩაგიანეს 1934 წლის შემოდგრამისა, თანაც 1934 წელს დაგროვებულ უნდა იქნეს არა ნაკლებ 15% -ისა. შეურტონობის დაძლვეო სათესლე ფონდების რაოდენობის განსაზღვრის დროს აზრის აზრის შემთხვევაში უნდა იქნეს როგორც ხელთქონებული სადაზღვეო სათესლე ფონდები, ისე იმ სათესლე სესხის რაოდენობა, რაც გაცემულია სადაზღვეო სათესლე ფონდებიდან და რაც აუცილებლად დაბრუნებულ უნდა იქნეს თანამშად საჭართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქართველოს კომისარის პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1933 წ. აგვისტოს 17-ის დადგენილებისა „1933 წლის საშემოდგომო თესვის გეგმის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. ქ. 1933 წ. 21 №-ი, მუხ. 272).

რაიონის ფარგლებში შექმნილ სადაზღვეო სათესლე ფონდებს შეურნეობებზე გააწერენ სასოფლო საბჭოები: კოლექტიურ შეურნეობებზე — კოლექტიური შეურნეობის საწარმოო გეგმით უწევებული წლისთვის გათვალისწინებული ნათესი ფართობის შესაბამისად, ხოლო ერთპიროვნულ შეურნეობებზე — გეგმით განწყებით გათვალისწინებული ნათესი ფართობის შესაბამისად.

II. ხადაზღვეო სათესლე ფონდების შენახვა.

6. როგორც კოლექტიური მეურნეობებისა, ისე ერთპიროვნული მეურნეობების მიერ შექმნილი სადაზღვეო ხელუხლები ფონდები ინახება სასოფლო საბჭოებთან საერთო ბელელში („სასოფლო საბჭოს ბელლად“ წოდებულში); სამისოდ სასოფლო საბჭო გამოიყენებს არსებულ, თესლის შესანახად ვარებისს, სათვის, ან ააშენებს სპეციალურ თესლისაცავს მოსახლეობისაგან მიზნობრივი შენატანის სახით მიღებული სახსრით; ამასთანავე, როგორც არსებული მარცვლეულსაცავის მოვარება, ისე ახალის შენებლობა დამთავრებულ უნდა იქნეს: თავთავით კულტურებისათვის, — არა უგვიანეს 1934 წლის ივნისისა, ხოლო სიმინდისათვის — არა უგვიანეს 1934 წლის სექტემბრისა.

შენაზღვა. თესლისაცავისათვის შეიძლება გამოიყენებულ იქნეს შშრალ და ქარისათვის მისაწლომ აღდილის (რამდენადაც შეიძლება მაღლობზე) მდებარე სათვის, საწყობი და ბელელი.

7. თესლისაცავი უნდა იყოს აუცილებლად შშრალი — წყვითავალი სახურავით, კარგად დაგებული იატაკით და მოქალავილი კედლებით და კერით; უნდა ჰქონდეს გისლისიანი ფანჯრები (გამტანისი ფანჯრები) პარის სამორიად; უკუთუ ასეთი ფანჯრები არა აქვს, უნდა მოეწყოს ხელოვნური ვენტილაცია (ამწოვი მილი და სხვა მისთ.).

8. სადაზღვეო სათესლე მასალის ჩაყრშადე, მარცვლეულსაცავს უნდა გაუკოდეს კარგი დეზინტექცია აგრონომის მეთვალყუფებით.

თესლისაცავში საბელლე მაცნებელთა და მღრღნელთა წინააღმდეგ უნდა სწარმოებების მუდმივი ბრძოლა. საამისოდ სასოფლო საბჭოებმა უნდა ისელმძღვანელონ სათანადო ინსტრუქტურა სათესლე მარცვლის შენახვისა და მოვლის

შესახებ და ავტოგვე უნდა დასრულ სასოფულო მეურნეობის მაცნებლების წინა აღმიღებ ბრძოლის შენიარობის ორგანიზაციან ხელშეკრულებები მუდმივურ შედეგა შედევლობისა და მაცნებელთა გაძინადგრებელი მუშაობის წარმოების შესახებ.

9. სასოფულო საბჭოების ბელლები სადაც და სათესლე მასალას მიღებენ ფონდის გაშერის შესაბამისად სასოფულო (შე-5 მუხლის პე-2 ნაწ.) საბჭოს მიერ შედგენილი ჩამბარებელთა სისის მიხედვით.

ბელლელს უნდა პქნინდეს სასწორი, სანიავებელი და ტრიერი, რაც შეიძინება მოსახლეობის მიწინაპრივი შენატანით. სანიავებელისა და ტრიერის შეძენამდე ბელლელი გამოიყენებს ამავებს მარცვალსაწმინდი პუნქტიდან, რომელიც მოწყობილ უნდა იქნეს თანახმად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (პ) ცუნტრალური კომიტეტის 1933 წ. აგვისტოს 17-ის დადგენილებისა „1933 წლის საშემოდგომო თესვის გეგმის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1933 წ. № 21, მეხ. 272).

10. სადაზღვეო სათესლე მასალის ჩამბარება გაფორმებულ უნდა იქნეს სპეციალურ სამეცნიერო ჩაშერით; ამასთანავე, ჩამბარებელს მიეკუმა სათანადო ქვითარი საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიარის მიერ დადგენილი ფორმით.

შენიშვნა. საბერლე უურნალი და საქეცითარო წიგნაეთ უნდა იყოს დანომრილი, ზონარგაყირილი და დამოწმებული სარაიონო აღმისარულებელი კომიტეტის მიერ.

11. სასოფულო საბჭოების ბელლებში ჩასაბარებელი სადაზღვეო სათესლე მასალა უნდა შეესაბამებოდეს სათესლე მასალისათვის დაწესებულ კველა კონდიციას (სინოტივ არა უმეტეს 14° „ისა, სიწმინდე არა უმცირეს 95% „ისა და უწყებული ჯიშის მარცვლეულის დამახასიათებელი ბუნება).

შენიშვნა. უკეთე ჩასაბარებელი სადაზღვეო სათესლე მასალა არ შეესაბამება კონფიდიალ, იგი ბელლებში ჩაყრამდე გაშრობილი უნდა იქნეს იმდენად, რომ სინოტივ არა სკარბობდეს 14° „ს, და გატარებულ უნდა იქნეს სანიავებელსა და ტრიერში, რათა სიწმინდე 95% „ზე ნაკლები არ იყოს.

უკეთე მარცვლეულის ბუნება უწყებული ჯიშისათვის დამახასიათებელი არ არის, სათესლე მასალა არ მიღება ჩასაყრელიად.

12. სასოფულო საბჭოების ბელლების მიერ მიღებული სადაზღვეო სათესლე მასალა მოთავსებულ უნდა იქნეს ისე, რომ საგაზაფხულო და საშემოგვამო კრელტურები ცალ-ცალკე იყოს; თანაც სხვადასხვა ჯიშის თესლი ერთმანეთში არ თარიღის; აგრეთვე არ უნდა იქნეს ერთმანეთში შერეული ჯაშიანი თესლის სხვადასხვა კატეგორიები.

13. სასოფულო საბჭოები გამოჰყოფენ ბელლების გამგევეს კუთილისინდი-სიერ მომზადებულებან. სადაზღვეო სათესლე მასალის გაცილებული მიღების და გაცემის პერიოდში სასოფულო საბჭო დაუნიშნებს ბელლის გამგეს თანაშე-მწეს, რომელიც მცოდნე უნდა იყოს საქმის წარმოებისა.

14. უშეუალო პასუხისმგებლობა სადაზღვეო სათესლე მასალის გელლი შენახვისა და გაუფრქვებლობისათვის კიისრება ბელლის გამგეს. ტრაქეუფრისტება ხანძრის საწინააღმდევო ღონისძიებათა შპარება (ბელლის ახლოში აღმატებული შეცვალის და ცეცხლის გაჩაღების აკრადვა და სხვა მისთ.). ბელლის გომგეს უშეუალო კაშშირი აქვს სოფლიად არსებულ სახანძრო ჯგუფთან.

15. სარაიონო აღმისრულებელი კომიტეტი მოვალეა, საქიროებისადამინისტრით, ხოლო წელიწადში ორჯერ მაინც, გამოიყელიოს, რა მდგომარეობაშია და როგორ ინახება სადაზღვეო ხელუხლები სათესლე ფონდები.

III. სადაზღვეო ხელუხლება სათესლე ფონდების გამოყენება.

16. სადაზღვეო ხელუხლება სათესლე ფონდი, როგორც მარტოოდენ იმის-თვის დანიშნული, რომ უზრუნველყოს სოფლის მოსახლეობა სათესი მასალით, არ შეიძლება დაიხარჯოს სხვა რამ მიზნისათვის, თუ არა თესვისათვის.

17. სადაზღვეო ხელუხლება სათესლე ფონდები გამოიყენება მხოლოდ სარაიონო აღმისრულებელი კომიტეტის დადგნილებით, რაც დადასტურებულ უნდა იქნეს საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის მიერ.

18. სადაზღვეო სათესლე ფონდების გამოყენება თესვის მიზნისათვის. მიმდინარე წლის მოსახლიდან დაბრუნებით, შეიძლება ყველა იმ შემთხვევებში, როდესაც სტიქიური უბედურება ან მოუსალობა დაატყდება სოფელზე ინ კოლექტიურ მეურნეობაზე არა ნაკლებ ტერიტორიას; თანაც შეიძლება, უკეთ საჭიროება მიითხოვს, სათესლე ფონდების გადაგზან-გადმოგზავნა რაორმის ტერიტორიის ფარგლებში.

19. ამა დებულებით გათეალისწინებული წესების დარღვევით სადაზღვეო ხელუხლები სათესლე ფონდების გამოყენებისათვის დამნაშავე თანამდებომის პირი მიცემულ უნდა იქნეს პასუხისმგებაში როგორც საზოგადოებრივი ქონების გამტაცებელი (1932 წ. ავგისტოს 7-ის კანონი).

IV. სადაზღვეო სათესლე ფონდების განაზღვევა და ამ ფონდების ჯარიმი თესლზე გაცვლა.

20. დაგროვებული თავთავითი კულტურების სადაზღვეო სათესლე ტომ-დების განაზღვება სწარმოებს იმის მიხედვით, თუ რა მდგომარეობაშია სოფ. სუპ. მარცელეული (ორ-სამ წელიწადში ერთხელ მაინც), ბელლებში შენახული სადაზღვეო სათესლე მასალის ახალი მოსახლის სათანადო კომდიციის სათესლე მიცემელზე გაცვლით.

ხოლო სიმინდი, რომლის ხანგრძლივ შენახვაც არა ხერხდება, განაზღულ უნდა იქნეს უკეთესწილი; ამასთანავე, სასიმინდებში შენახული სადაზღვეო სათესლე ფონდი, უკეთ მისი სათესად გამოიყენება საჭირო არ არის (კარ მოსახლიანობის გამო), სიმინდის სათესად არსებული საბოლოო ვადის ვასვლ

სას, გამოყენებულ უნდა იქნეს კოლექტიური შეფრთხოებებისა და ერთპიროვებული
შეფრთხოებების სამეცნიერო საქიროებათათვის (სასურსათო საჭიროების თანხის-
თვით) მიმღინარე წლის მოსავლიდან დაბრუნებით.

21. „საქმეთესლეობას“ კვისრება აწარმოოს შეკრეფილი და ჩაყრილი სა-
დაზღვეო საიტსლე ფონდების გაცელა გაუმჯობესებულ და ჯიშიან თესლზე,
რისთვისაც „საქმეთესლეობას“ უნდა შეიძუშაოს სადაზღვეო ფონდების აღნიშ-
ნული თესლით თანდათანობითი შეცვლის გეგმა.

22. სადაზღვეო ხელუხლებ საოცესლე ფონდზე არ შეიძლება გადა-
ზღვენების მიერება, რა სახისაც უნდა იყოს ვალი, ვადასახადი იქნება ივი, თუ
სახელმწიფო და სასოგადოებრივი დაწესებულების და საწარმოს ან კერძო პი-
რის პრეტენზია; აგრეთვე ამ ფონდებილან არ შეიძლება რაიმე ანარიცხის გადა-
დება სარაიონო ან სხვა აღვილობრივი საჭიროებისათვის.

ფას 20 კაპ.